

کیت سنجش آنتی بادی IgM ضد سایتومگالوویروس به روش الایزا

مقدمه:

سایتومگالوویروس (CMV) هرپس ویروسی است که در همه جا پراکنده بوده و از عوامل شایع بیماری در انسان به شمار می رود. هرپس ویروسها ویروسهای بزرگ ، دارای DNA دو رشته ای خطی می باشند که ویژگی برجسته آنها توانایی در ایجاد عفونت پایدار در میزان و ایجاد دوره های فعالیت مجدد است . CMV بزرگترین محتوای ژنتیکی را بین هرپس ویروسها دارا میباشد. اکثر عفونتهاي CMV تحت بالیني بوده و اين ویروس می تواند عفونت پایدار، مخفی و بدون علامت در بدن ایجاد کرده و در ارگانهایی از جمله کلیه و قلب و همچنین در سلولهای لکوسیت تک هسته ای باقی بماند. ویروس پس از عفونت اولیه ماهها تا سالها بطور متابوب از راه گلو و ادرار دفع می شود. مونونوکلوز ناشی از CMV در کودکان سینن بالاتر و بزرگسالان مشاهده می شود. در دریافت کنندگان مغز استخوان، پنومونی بینایی با CMV اولین عامل مرگ و میر بوده و در افراد مبتلا به ایدز عفونت سایتومگالوویروس ، منتشر می شود. عفونت مادرزادی با این ویروس ممکن است در داخل رحم و سایهای پس از تولد رخ دهد. این نوع عفونت ممکن است منجر به مرگ جنین شده و یا عوارضی نظیر میکروسفالی ، تورم همزمان کبد و طحال(هپاتوسیلیونومگالی) و عقب ماندگی ذهنی را به دنبال داشته باشد . از این رو ، تشخیص عفونت در دوران حاملگی حائز اهمیت می باشد . برای تشخیص دقیق و درست عفونت با سایتومگالوویروس افزایش عیار آنتی بادی IgG در دو نمونه سرمی که حداقل به فاصله ۱۰ روز گرفته شده باشند و یا شناسایی IgM اختصاصی ضد CMV در یک نمونه منفرد لازم است . کیت حاضر قابلیت سنجش آنتی بادی IgM ضد سایتومگالوویروس را با حساسیت و اختصاصیت بالا دارا می باشد .

اساس آزمایش :

در این کیت آنتی بادی از نوع آنتی هیومن IgM داخل چاهک ها متصل گردیده اند (coating). در هنگام آزمایش، نمونه های رقیق شده داخل چاهکها ریخته می شوند . در صورت وجود آنتی بادی IgM علیه آنتی زنهای سایتومگالوویروس این آنتی بادیها به آنتی بادی های کف چاهک متصل می گردند . سپس با افزودن آنتی ژن سایتومگالوویروس که به آنزیم HRP متصل شده ، در صورت وجود آنتی بادی های ضد سایتومگالوویروس از نوع IgM ، مجموعه آنتی ژن و HRP نیز به آنها متصل می گردد . پس از شستشو ، محلول رنگزا داخل چاهکها ریخته می شود که شدت رنگ آبی، متناسب با کمپلکس ایمنی تشکیل شده در چاهکها است . افزودن محلول متوقف کننده، رنگ آبی را به زرد تبدیل می نماید که بهترین جذب نوری را در طول موج ۴۵۰ نانومتر دارد.

محفویات کیت :

- (۱) پلت ۹۶ خانه حاوی چاهکهای پوشش داده شده با آنتی بادی از نوع آنتی هیومن IgM coated plate) (Anti-human IgM coated plate)
- (۲) محلول رقیق کننده نمونه (Sample Diluent): دو ویال هر یک حاوی ۵۰ میلی لیتر محلول جهت رقیق کردن نمونه ها .
- (۳) محلول آنزیم کنزوگه آماده مصرف (Enzyme Conjugate) : یک ویال حاوی ۱۲ میلی لیتر آنتی ژن CMV متصل شده به آنزیم پراکسیداز .
- (۴) سرم کنترل مثبت (Positive Control): یک ویال حاوی ۲ میلی لیتر محلول بافری، دارای پروتئین به عنوان پایدار کننده و ۰/۰۵٪ کاتن به عنوان ماده محافظ و سرم انسانی غیر فعال شده ، حاوی آنتی بادی IgM علیه سایتومگالوویروس .
- (۵) سرم کنترل منفی (Negative Control) : یک ویال حاوی ۲ میلی لیتر محلول بافر فسفات و ۰/۰۵٪ کاتن به عنوان ماده محافظ و سرم انسانی منفی از نظر آنتی بادی IgM علیه سایتومگالوویروس .
- (۶) محلول رنگزای یک مرحله ای (Chromogen-Substrate) : یک ویال حاوی ۱۲ میلی لیتر ترا متیل بنزیدین و آب اکسیژنه (آماده برای مصرف).
- (۷) محلول شستشو (Wash Buffer) : یک ویال حاوی ۵۰ میلی لیتر محلول شستشوی غلیظ (۲۰X) دارای محلول بافر فسفات و ۰/۰۵٪ توئین . جهت تهیه محلول شستشوی آماده مصرف ، مقدار مورد نیاز را با آب مقطر به نسبت ۱/۲۰ رقیق نمایند.
- (۸) محلول متوقف کننده (Stop Solution) : یک ویال حاوی ۱۲ میلی لیتر اسید کلرید ریک ۱ نرمال .
- (۹) برچسب مخصوص پلت .

مواد و وسایل مورد نیاز که در کیت موجود نمی باشند :

- (۱) دستگاه الیزاریدر دارای فیلتر ۴۵۰ نانومتر (و در صورت امکان ۶۳۰ نانومتر به عنوان فیلتر فرانس) .
- (۲) سپهرهای دقیق .
- (۳) آب مقطر .
- (۴) بن ماری یا انکوباتور ۳۷°C .

تهران، شهرک گلستان، بلوار گلهای، خیابان یاس سوم، نبش خیابان یاسمن، پلاک کد پستی

فکس

sms 300071402 www.pishtazeb.com info@pishtazeb.com

ویرایش چهارم - اردیبهشت

نکات قابل ذکر برای مصرف کنندگان:

- ۱) محتویات این کیت تنها برای مصرف در همین کیت قابل استفاده هستند.
- ۲) این کیت صرفاً جهت اندازه گیری Anti CMV IgM در سرم و پلاسمای انسانی طراحی و ساخته شده است.
- ۳) از محلول کردن محتویات کیتها با شماره ساختهای مختلف جداً خودداری نمایید.
- ۴) کلیه مواد موجود در کیت که منشاء سرمی دارند از نظر وجود HBsAg و آنتی بادیهای HCV و HIV کنترل گردیده اند و فاقد این عوامل می باشند، جهت احتیاط بهتر است کاربرانی که با کیت کار می کنند از تماس مستقیم با مواد پرهیزند.

شرایط نگهداری :

- ۱) کیت را در یخچال بین دمای ۲ تا ۸ درجه سانتی گراد نگهداری نماید.
- ۲) چاهکها را در کیسه مخصوص پلیت همراه با نمگیر نگهداری نمایید. پایداری پلیت پس از باز کردن کیسه آن ۴ ماه میباشد.
- ۳) پایداری محتویات کیت تا پایان مدت انقضای نوشته شده بر روی هر یک از آنها می باشد.
- ۴) محلول شستشوی آماده مصرف که به نسبت ۱/۲۰ با آب مقتدر رقیق شده باشد به مدت یک هفته در شرایط ۸ - ۲ درجه سانتی گراد قابل نگهداری و مصرف می باشد.

جمع آوری و آماده سازی نمونه :

سرم یا پلاسمای میتواند از سلولهای خون استفاده نمود، نمونه میتواند برای مدت دو روز در دمای ۸ - ۲ درجه سانتی گراد نگهداری شود ولی برای نگهداری بیش از مدت دو روز باید از دمای -۲۰ - درجه سانتی گراد استفاده گردد (در ضمن باید از Freeze-thaw نمودن نمونه پرهیز شود). از نمونه های مشکوک به آلوگی میکروبی، دارای کدروت، همولیز و لیمیک شدید جهت انجام آزمایش استفاده نشود.

توضیحات عمومی :

- ۱) قبل از شروع مراحل آزمایش تمام مواد و نمونه ها باید به درجه حرارت اتاق برسند.
- ۲) به محضر شروع آزمایش کلیه مراحل باید بدون توقف انجام پذیرند.
- ۳) باید از نوک سمپلر یک بار مصرف برای هر نمونه استفاده شود.
- ۴) پس از افزودن محلول متوقف کننده، جذب نوری چاهکها حداکثر تا نیم ساعت قابل قرائت می باشد.
- ۵) برای کسب نتایج طلوب باید شستشوی چاهکها صورت کامل صورت گرفته و آخرین قطرات پس از شستشو از چاهکها تخلیه شوند.
- ۶) در هنگام سمپلینگ تمام محلولها و نمونه ها را در وسط و ته چاهکها بریزید.
- ۷) از مهمترین فاکتورها در حصول نتیجه مطلوب، زمان انکوباسیون مناسب می باشد. بنابراین پیشنهاد می گردد قبل از شروع آزمایش تمام مواد و محلولهای مورد نیاز را آماده نموده و درب آنها را باز نکنید، این عمل با کاهش فاصله زمانی بین مراحل سمپلینگ باعث نتایج دقیق تر می شود.

مراحل انجام آزمایش :

آماده سازی اولیه نمونه ها :

نمونه ها را با کمک محلول رقیق کننده نمونه به نسبت ۱ به ۱۰۱ به ۱۰۱ رقیق کنید (۱۰ میکرولیتر نمونه با ۱۰۰۰ میکرولیتر محلول رقیق کننده نمونه).

- توجه:** کنترل های کیت آماده مصرف بوده و نیازی به رقیق سازی ندارند.
- ۱) تعداد چاهکهای مورد نظر را انتخاب کرده و سایر چاهکها را به همراه نمگیر درون کیسه مخصوص نگهداری پلیت قرار داده و درب آن را بندید.
  - ۲) ۱۰۰ میکرولیتر از کنترل ها و ۱۰۰ میکرولیتر از نمونه های آماده شده را طبق دستور زیر در چاهک ها بریزید:
دو چاهک اول را برای بلانک و کنترل مثبت در نظر بگیرید. کنترل مثبت را به صورت دوپلیکیت ریخته و سایر چاهک ها را برای نمونه ها استفاده کنید.
پس از بوشاندن چاهکها توسط برچسب مخصوص پلیت، چاهکها را برای مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار دهید.
  - ۳) محتویات چاهکها را خالی کرده و چاهکها را ۵ بار با محلول شستشوی آماده مصرف بشویید. برای شستشو چانچه دستگاه واشر اتوماتیک در دسترس نباشد می توان از سمپلر ۸ کاتاله و یا سرنگ استفاده نمود ولی باید موازن بود که محلول شستشو از یک چاهک به چاهک دیگر وارد نشود زیرا می تواند موجب ایجاد خطأ در نتیجه آزمایش گردد. در هر دفعه شستشو حدود ۳۰۰ میکرولیتر محلول شستشو در هر چاهک ریخته و سپس چاهک ها را با وارونه کردن و تکاندن خالی نمایید و در انتهای عملیات شستشو، چاهکها را در حالت وارونه و با ضربات ملایم بر روی یک پارچه یا کاغذ نمگیر بکویید تا قطرات اضافی خارج شوند.

تهران، شهرک گلستان، بلوار گلهای، خیابان یاس سوم، نبش خیابان یاسمن، پلاک ۲۷۷

sms 300071402 www.pishtazteb.com info@pishtazteb.com

ویرایش چهارم - اردیبهشت

- (۴) میکرولیتر از محلول آنزیم کنزوگه آمده مصرف را به داخل چاهکها (به استثنای چاهک بلانک) بروزید .
 پس از پوشاندن چاهکها توسط برچسب مخصوص پلیت ، چاهکها را به مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار دهید .
 (۵) محاویات چاهکها را خالی کرده و چاهکها را ۵ بار با محلول شستشوی آمده مصرف (همانند بند (۳) بشویید .
 (۶) ۱۰۰ میکرولیتر محلول رنگرا (Chromogen-Substrate) به همه چاهکها اضافه نمایید .
 چاهکها را به مدت ۱۵ دقیقه در درجه حرارت اتاق و در تاریکی قرار دهید .
 (۷) با اضافه کردن ۱۰۰ میکرولیتر محلول متوقف کننده (Stop Solution) به هر چاهک ، واکنشهای آنزیمی را متوقف نمایید . برای سنجش جذب نوری هر چاهک از دستگاه الایزرایدر با فیلتر ۴۵۰ nm استفاده نموده و جذب نوری چاهکها را قرائت نمایید . توصیه میشود از فیلتر nm ۶۳۰ به عنوان فیلتر رفرانس استفاده گردد .

ارزشیابی آزمایش :

- این آزمایش با داشتن شرایط زیر ارزشمند و قابل گزارش تلقی می گردد :
 (۱) جذب نوری کمتر از ۱٪ . برای بلانک ، در صورت بیشتر بودن جذب نوری بلانک احتمالاً محلول رنگرا آلوده شده است .
 (۲) جذب نوری کمتر از ۱۵٪ . برای کنترل منفی ، در صورت بیشتر بودن این جذب نوری ، احتمالاً شستشو به طور صحیح صورت نگرفته است ، آزمایش را دوباره انجام داده و در مراحل شستشو دقت کنید .
 (۳) جذب نوری بیشتر از ۶٪ . برای کنترل مثبت .

محاسبه نتایج :

- از هر دستگاه الایزرایدر با قابلیت سنجش جذب نوری در طول موج ۴۵۰ nm می توان استفاده نمود .
 (۱) جذب نوری کنترلها و نمونه ها را به کمک دستگاه الایزرایدر در طول موج ۴۵۰ nm و در صورت امکان در مقابل فیلتر رفرانس nm ۶۳۰ بخوانید .
 (۲) جذب نوری بلانک را از کنترلها و نمونه ها کم کنید .
 (۳) مقدار Cut Off را طبق فرمول زیر بدست آورید :

$$\text{Cut-Off value} = 15 + \text{میانگین جذبهای نوری کنترل منفی}$$

- (۴) برای تعیین جوابهای مثبت و منفی ، مقدار ایندکس را از تقسیم جذب نوری نمونه بر مقدار Cut-off بدست آورید :

$$\text{Cut-Off Index (COI)} = \text{OD of sample/Cut-off value}$$

بر اساس این فرمول مقادیر بالاتر از ۱/۱ مثبت و پایین تر از ۰/۹ منفی قلمداد می شوند . نمونه هایی که مقدار ایندکس آنها بین ۰/۹-۱/۱ می باشد مشکوک بوده و باید پس از مدتی با استفاده از سرم یا پلاسمای تازه مجدد آزمایش شوند .

بررسی نتایج :

- جواب منفی نشان دهنده عدم وجود آنتی بادی IgM علیه ویروس سایتوگال می باشد .
 - جوابهای مثبت باید مجدد تکرار شوند . نمونه های مثبتی که در تکرار مجدد منفی میشوند ، باید منفی گزارش گردند . مثبت شدن آزمایش در مرتبه اول می تواند به علت خطای کاری در مراحل شستشو یا نمونه برداری باشد .

شاخصهای اجرایی :

- (۱) حساسیت : عدد سرم مثبت تایید شده با روش کمی لومینسانس والاایزی مرجع با این کیت آزمایش شدند که همگی مثبت بودند . با توجه به نتایج بدست آمده حساسیت کیت جهت اندازه گیری آنتی بادی IgM علیه ویروس سایتوگال ، ۱۰۰ درصد بوده و با کیتها و روشهای تاییدی معتبر قابل مقایسه می باشد .
 (۲) اختصاصیت : عدد سرم منفی به طور همزمان با این کیت و روش کمی لومینسانس آزمایش شدند که با روش این کیت ۲۴۸ نمونه منفی و ۲ نمونه مثبت بودند . این ۲ نمونه مجددا با کیت آزمایش شدند که در نتیجه یک سرم منفی و یک سرم مثبت گزارش شدند . بر اساس نتایج بدست آمده اختصاصیت کیت در حدود ۹۹ درصد می باشد .
 (۳) دقت آزمایش : جهت بررسی تکرار پذیری کیت ، آزمون های دقت درون سنجی (در یک کیت) و میان سنجی (بین چند کیت از یک سری ساخت) بوسیله کنترل منفی و مثبت و یک نمونه سرمی مثبت ضعیف انجام شد که نتایج آن در جداول زیر آمده است :

تهران، شهرک گلستان، بلوار گلهای، خیابان یاس سوم، نبش خیابان یاسمن، پلاک

کد پستی

sms 300071402 www.pishtazeb.com info@pishtazeb.com

ویرایش چهارم – اردیبهشت

- آزمون دقیق درون سنجی (Intra-assay) :

تعداد دفعات تکرار تست	میانگین جذب نوری	SD	CV%
۱۰	۰/۰۴	۰/۰۰۳	۷/۵
۱۰	۱/۰۲۳	۰/۰۶	۵/۹
۱۰	۰/۲۹	۰/۰۲	۶/۹

- آزمون دقیق میان سنجی (Inter-assay) :

تعداد دفعات تکرار تست	میانگین جذب نوری	SD	CV%
۱۰	۰/۰۵۲	۰/۰۰۴	۷/۷
۱۰	۱/۰۳۸	۰/۰۵	۴/۸
۱۰	۰/۳۱	۰/۰۱۵	۴/۸

* هر سری آزمایش ، به صورت دوپلیکیت انجام شده است .

References:

- 1- Mahy B.W.J and Meulen V.T. (2005). Topley and Wilson's Microbiology and Microbial Infections: Virology. Volume 2. Tenth edition. London. Hodder Arnold.
- 2-Lennette E.H. and Smith T.F. (1999). Laboratory diagnosis of viral infections. Third edition. New York. Marcel Dekker.
- 3-Connie R.M. and Manuselis G. (2000). Text book of diagnostic microbiology. Second edition. Philadelphia. W.B. Saunders.
- 4-Major M.E., Rehermann B. and Feinstone S.M. (2001). Fields Virology. Fourth edition. Philadelphia. Lippincott Williams and Wilkins.

روش انجام تست CMV-IgM به صورت شماتیک

چاهکهای کوت شده با آنتی هیمون IgM			
نمونه سرم رقیق شده	کنترل ها	بالانک	محلولها
-	۱۰۰ میکرولیتر	-	کنترل ها
۱۰۰ میکرولیتر	-	-	نمونه سرم رقیق شده
۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار دهید. برحسب پلیت را برشاشته و محتویات چاهکها را خالی کنید. طبق دستور شستشو، ۵ بار چاهکها را بشویید .			
۱۰۰ میکرولیتر	۱۰۰ میکرولیتر	-	آنژیم کثروگه
۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی گراد قرار دهید. برحسب پلیت را برشاشته و محتویات چاهکها را خالی کنید. طبق دستور شستشو، ۵ بار چاهکها را بشویید .			
۱۰۰ میکرولیتر	۱۰۰ میکرولیتر	۱۰۰ میکرولیتر	محلول رنگرا
۱۵ دقیقه در دمای اتاق و در تاریکی قرار دهید .			
۱۰۰ میکرولیتر	۱۰۰ میکرولیتر	۱۰۰ میکرولیتر	محلول متوقف کننده
جذب نوری چاهکها را در مقابل بالانک و در طول موج ۴۵۰ نانومتر (در صورت امکان ۶۳۰ نانومتر به عنوان فیلتر رفرانس) قرائت کنید .			

تهران، شهرک گلستان، بلوار گلهای، خیابان یاس سوم، نبش خیابان یاسمن، پلاک ۱۰۰ کد پستی ۱۴۰۰۰

sms 300071402 www.pishtazteb.com info@pishtazteb.com

ویرایش چهارم - اردیبهشت